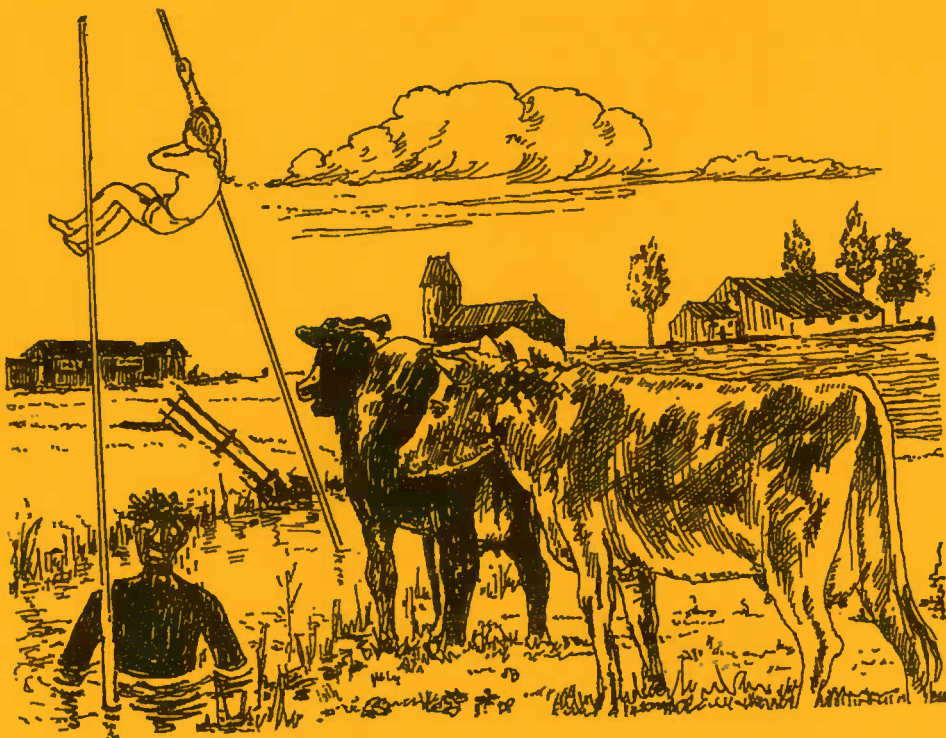

TERPNIJS

dorpskrant voor Schraard

J u n i 2 0 1 9

TERPNIJS

38ste jaargang

nummer 3

juni 2019

samenstelling: Tjeerd Douna
vaste medewerkers: Hendrik Bakker
Houk Bakker
Marijke Bakker
Pieter Bakker
Monique Fennis
Boukje Lunter

telefoon: 0517-531583
e-mail: terpnijs@pieterbakker.eu

redactieadres: Smidstraat 12
8746 NG Schraard

dorpsbelang: e-mail dorpsbelangschraard@gmail.com
website www.schraard.com

uitvaartverzorging: Bonnie Kooistra-Hoekstra
0515-852958/06-20441818

buurtagent: Sierd Steigenga
algemeen nummer 0900-8844

In dit nummer o.a.:

- Binnenkort start aanleg steiger
- Oorkonde voor Jan Zijlstra
- Het hemd van het lijf bij...
- Houk meesterbakker van Schraard
- Omtinken foar George Runhaar

Kopij voor het volgende nummer inleveren uiterlijk op vrijdag 6 september om 19.00 uur op Smidstraat 12 of terpnijs@pieterbakker.eu.

OP 'E HICHTE

Blijkbaar gaat er een grote aantrekkingskracht uit van **Elisabeth Douna**. Ruim zeven jaar geleden sloot **Anke Wiersma** de rubriek 'Op de koffie bij...' af met **Elisabeth** in de hoofdrol. Nu pakt **Monique Fennis** de draad weer op met **Elisabeth** in haar eerste aflevering. **Monique** komt niet alleen bij je op de koffie, ze vraagt je ook nog eens 'het hemd van het lijf'. **Anke** liet **Elisabeth**, herstellende van een hersenschudding na een val op het ijs, achter met twee kleinkinderen: **Jan Bauke** en **Hielke**. Waar zou de teller nu op staan?

'Eigen taart is goud waard' werd bewaarheid in de vorm van de 'Gouden Pollepel' voor de meesterbakker 2019 van Schraard. De taart 'Ode aan Excelsior' van **Karin** en **Gerbrich** sprong er uit wat betreft creativiteit en originaliteit. Die ode is dubbel en dwars verdiend na het succes op 6 april van Excelsior op de Open Nederlandse Fanfare Kampioenschappen in Drachten. In de eerste divisie eindigde ons korps als derde. Dirigent **Thom Zigterman** in de LC van 8 april: 'Na de lastige tromboneinzet dacht ik "hier kan iets moois gebeuren vanavond".' **Jan Zijlstra** heeft van de muziek genoten en werd op 12 april benoemd tot erelid van C.M.V. Excelsior Schraard en kreeg een fraaie oorkonde uitgereikt. Op 26 augustus wordt hij 82 jaar. Zijn schoonzus, en moeder van **Hieke**, **Hennie Zijlstra-van Abbema** in Schettens, wordt op 31 mei 80 jaar. Alvast gefeliciteerd.

Na de taartenproeverij was er nog een gezellige Borrel & Babbel en het zou mij niet verbazen als sommige bezoekers niet alleen 'aangeschoten' maar ook een beetje 'mis-selijk' (compliment voor de bakkers) huiswaarts keerden. Een verslag staat verderop in dit nummer.

Op 3 april overleed **George Runhaar**. Op in oar plak yn dit nûmer jout **Ate** omtinken oan syn libben.

Op 25 april overleed in Makkum **Anna Bakker-de Haas**. Ze was een zus van **Doutje Strikwerda**, de (schoon)moeder van **Jap Yeme** en **Corrie**. Zij gaven hun dochter haar naam. Op 2 mei is ze in Schraard op het hof gekomen.

Doedt Marijke, dochter van **Pieter Kamstra** en **Trijntje Vermeer**, overleed op 8 maart 2018. Op 29 april van dit jaar werd haar man **Hendrikus van Zandwijk** bijgezet in haar graf in Schraard.

Dorpsgenoot **Gerrit Strikwerda** (huis v.h. **Jetze** en **Jannie Hofstra**) moet zijn moeder missen. **Dirkje Strikwerda-Jansen** overleed op 1 mei op 79-jarige leeftijd.

Hendrik de Boer werd op 11 april 1927 in Longerhouw geboren en bracht zijn jeugd in Schraard door met o.a. zijn broers **Ijpie** en **Jacob**. Hij was een oom van **Johan**. Op 11 mei overleed hij te Wommels.

De nabestaanden wordt veel sterkte toegewenst.

Blijdschap bij de familie **Veldhuizen** in de smidse. Op 16 april zag **Lukas Marinus** het levenslicht. Hij is het broertje van **Frans** en **Doutzen**. De trotse ouders zijn **Hinke** en **Frans**.

Vreugde was er ook bij Terpnijslezers **Jorrit** en **Frederika Postma** aan de Schraarderlaan in Longerhouw. Zij kregen op 27 april zoontje **Ferre Luc**.

Beide gezinnen veel geluk gewenst.

Hoewel de enorme opblaaspoppen voor de deur anders deden vermoeden bleef het 50-jarig huwelijksfeest van **Klaske** en **Cees Visser** op 25 april bescheiden en werd gevierd met de naasten.

Een speciale groet en felicitaties voor **Heleen** en **Kees Parent** in Appingedam. **Heleen** wordt op 10 augustus 70 jaar. Niettegenstaande **Kees** zijn beperkingen houden ze de moed erin.

Een dag later op 11 augustus hoopt ons aller **Hindrik Bakker** in Bolsward 91 jaar te worden. Dat is ook een aparte felicitatie en vermelding waard.

Nog meer gelukwensen voor:

20 juni **Boukje van der Woude** in Bolsward 83 jaar; 21 juni **Anke** en **Paul**

Bruggenkamp 30 jaar getrouwd; 4 juli **Dirk Haagsma** 80 jaar; 24 juli **Fimmie Sterkenburgh** 85 jaar; 8 aug. **Jan Wiersma** 75 jaar; 19 aug. **Gonnie Avé** 65 jaar; 20 aug. **Fekke Hofstra** in Leeuwarden 86 jaar; 21 aug. (juf) **Foekjen Jellema** in Uitwellingerga 80 jaar; 28 aug. **Baukje Ozinga** en **IJpie de Boer**, de ouders van **Johan**, in Makkum 62 jaar getrouwd.

Baukje en IJpie de Boer

Hoewel het niet zo erg is een keer te veel gefeliciteerd te worden zou ik het toch graag willen horen als er een datum niet juist is.

Wisten jo dat:

Lukas Spoelman krapoan in healjier yn Skraard wennet...

der no al in poppe nei him neamd is...

Siebe al 40 jier merkkeapman is...

der ek wolris in skut ôfbrutsen wurdt...

der in 'drone' boppe Skraard sinjearre is...

it hintsje/hoantsje fan **Jan** en **Elisabeth** no al 18 jier is...

it bistje der al wat suterich byrint...

Pieter ek yn it Frysk skriuwe kin...

Skraard 2 nije folken (bijen) ryk is...

Tseard Jan Douna no mei **Roellianne** yn Wytmarsum wennet...

Elmer de Boer en **Wietske Bos** dêr no ek wenje...

Gonnie no noch mar 1 fan de 4 jonges yn 'e hûs hat...

It hûs fan f.h. **Bethlehem** ferkocht skynt te wêzen...

Monique plak hat foar al jim oerstallige plantsjes...

Maria werom is fan har reis nei Denemarken...

se fan doel is foarearst yn Skraard te bliuwen...

In moaie simmer tawinske,

Marijke

BERICHT VAN DORPSBELANG SCHRAARD

Schip ahoy!

Schraard krijgt een verbeterde haven en aanlegsteiger.

In de dorpsvisie, vastgelegd in 2016 staat de wens van een betere aanlegsteiger geformuleerd en vorig jaar is een werkgroep Schraardervaart opgericht, bestaande uit Tjerk Andringa, Eelco Kooistra en Ate Harsta. Er werd een bouwtekening gemaakt en een aannemer gezocht. Dorpsbelang ging zich verdiepen in het zoeken van fondsen om het project financieel te ondersteunen. En dat is gelukt!

Naast het kernenfonds en Iepen Mienskip Fryslân participeert ook RABOBANK SNEEK-ZUIDWESTFRIESLAND en stelt 1500,00 euro ter beschikking.

Dorpsbelang is hier natuurlijk erg blij mee en poseert graag met kapiteins- en matrozenpet voor een foto. Binnenkort wordt met de verbetering van de aanlegplaatsen en het realiseren van een steiger begonnen. Hierdoor kunnen mensen vanaf het water aanmeren en een wandeling maken, indien open de kerk bezoeken en/of een ijsje eten in ons mooie dorp Schraard.

Gerda, namens Dorpsbelang

1 mei 2019

George en Frisia

Doe't ik yn 1978 troud wie en yn Skraard kaam te wenjen, wist ik eins neat fan Skraard en yn Frisia hie ik noch nea west. Mar doe't wy de sneintemiddies thúskamen út Boalsert wei, wist ik net wat ik seach; de auto's stiene hast oan 'e pleats fan Steffen Elgersma ta en de stege stie fol mei fytsen en as oppas stie Auke Hibma dêr it spul te regeljen. De diskoteek moast wol wat bysûnders wêze mei sa'n opkomst, mar foar ús stie Boalsert foarearst op it foarste plak. Dit feroare mei de sniewinter fan 1979 doe't wy as buert mei ús allen de Suderleane sniefrij makke hiene. De mienskip spruts my tige oan en sa bedarre ik as fêste klant yn Frisia.

Dizze diskoteek wie ferneamd yn hast hiel Frylân, want at jo tsjin immen seine dat jo út Skraard kamen dan wie it mei-iens 'Oh Frisia'. Jo kinne dan ek mei rjocht sizze dat George mei Frisia Skraard op 'e kaart setten hat.

Ik ha dêr filmen belibbe en it wie der altiten drok en as de oare diskoteken ticht wienen dan koenen jo noch wol yn Frisia telâne. Yn 'e kroech fansels, want de muzyk wie dan fansels ek út!!

Doe't it follybaljen opsetten waard, wiene wy earst op 'e Frijterp oan it baljen, mar nei de tiid wie Frisia ús pleisterplak! It gie der om wei yn de begjinjierren tachtich, ik soe der in boek oer skriuwe kinne. Mar doe't ik op sneintejûn 17 novimber 1985 mei noch in pear gasten by George oan it pimpeljen wie, tochten wy dat der in hagelbui op it dak delkaam. Mar niks wie minder wier: 'de pleats stie yn 'e fik' en is hielendal ôfbaarnd!! Dit wie net bêst, hoe moast it no. Mar dochs is de diskoteek wer opboud en wie it fan 17 july 1987 ôf wer grut feest.

Dizze diskoteek hie in hiele sosjale funksje hjir yn it doarp en de measte fan 'e jongerein binne hjir dan ek mei opgroeid, en folle relaasjes binne hjir ûntspruten.

It middelpunt fan dizze diskoteek wie fansels George, want wy giene eins net nei Frisia mar nei George ta. George wie in man dy't foar elkenien tiid hie en foar de problemen hie hy in lústerjend ear!!

De takomst fan Frisia like goed, want as alles goed soe dan soe Debby de saak oernimme en dat wie ús tige nei it sin! Mar it mocht net sa wêze, want op keninginnedei 2003 waard Debby deastutsen yn Makkum en dat wie fansels in grutte ramp foar George en famylje, mar ek foar Skraard. Foar George wie it miskien de grutste klap en hy is hjir eins net wer oerhinne kommen.

Der is wol besocht om de boel oan 'e gong te hâlden mar de fleur wie der út en geandewei is it ferwettere en no stiet it spul al jierrenlang leech.

Mei Gerda as grutte stipe hat hy noch jierrenlang yn de foarein húsmanne mar fierder seagen jo him net folle mear.

Op 3 april 2019 moast George nei in koarte ûngelikense striid belies jaan en ferstoar hy op 78-jierrige leeftiid!

Dat George in grut plak yn 'e Skraarder herten (mienskip) hie dat die wol bliken op 'e kremaasje

fan 11 april yn Menaam. Alle Skraarders dy't wol wat mei him te meitsjen hân hiene dy wiene dêr en dat seit genôch.

Mei de wurden 'I did it my way' sil George yn ús tinzen bliuwe.

Ien fan syn goede klanten

Overleden is onze dorpsbewoner en eigenaar van
voorheen Frisia, de heer

George Runhaar

Wij wensen Gerda en de familie veel sterkte toe.

De inwoners van Schraard

Schraard, 3 april 2019

Het hemd van het lijf bij...

Elisabeth Douna-Zuidersma

Het wiegje van Elisabeth Zuidersma stond zestig jaar geleden in de Triemen, een klein dorpje in de Wouden. Een kleine boerderij in het midden van de weilanden, met wat kleinvee. Een aantal koeien om te melken (één melkbus per dag die achter de auto aan bij de weg werd gezet), wat schapen, geiten, kippen, katten en honden. Kortom een hele dierentuin, overigens heeft Elisabeth hier niet veel van meegekregen, ze bemoeide zich er niet zo mee, anders dan haar broertje die uiteindelijk op de boerderij is blijven wonen en er samen met zijn vrouw een hondenkennel en trim-salon in heeft gevestigd. Tegenwoordig worden de familieweekenden er nog altijd gehouden, toch wel fijn dat het ouderlijk huis er nog is. Een verhaal dat haar nog helder voor de geest staat is dat het hele gezin op weg was naar een echte dierentuin, maar daar nooit binnen is geweest. Waarom, zal je denken, nou onderweg er-naar toe kregen ze pech, waardoor de rit langer duurde dan gepland. Eenmaal aangekomen was het alweer tijd voor de volgende melkbeurt, dus zonder een stap in de dierentuin te hebben gezet weer retour, naar hun eigen dierentuin. Deze dieren zijn verdwenen doordat vader maar 50 jaar mocht worden en moeder naast de negen kinderen niet ook nog al het vee kon onderhouden.

Als jong meisje droomde Elisabeth ervan om verpleegster/zuster te worden en gymnastiekjuffrouw. De meeste dromen zijn bedrog, maar als ik wakker word dan droom ik nog, dat kan Elisabeth in ieder geval zeggen. Ze is geworden waar ze van droomde. Ook wilde ze de hele wereld zien... dat is nog niet helemaal gelukt. Mede doordat Jan niet zo reislustig is bleef het tot nu toe bij Spanje, Portugal, Duitsland, Frankrijk en België. De big five zullen we maar zeggen. Dit jaar staat Denemarken op het programma, helaas is Maria dan al weer terug in Schraard anders kon zij mooi hun tolk zijn. Verder is iets wat ze nog nooit gedaan heeft en wel zou willen doen een cruise langs de Fjorden, een reis naar Schotland en/of Ierland. Als ze Jan niet was tegengekomen was ze misschien de wereld rond gegaan om allerlei cultu-ren op te snuiven, maar lachend zegt ze er achteraan dat ze daar nu niet meer aan moet denken, want op mijn vraag waar ze heel blij van wordt is haar antwoord, kij-ken naar en knuffelen met de kleinkinderen, daar niet op kunnen passen en dus niet vaak zien kan ze zich niet voorstellen. Alhoewel ze wel van een uitdaging houdt gaat ze niet bijleren voor haar werk want dan moet ze tijd inleveren die ze niet bij de kleinkinderen kan zijn.

Waar we Elisabeth voor wakker mogen maken (wat ze al vaak is 's nachts) is zacht roomijs, welke smaak maakt niet uit. Lekker vers zonder harde stukjes. Naast een

roomijsje eten op een mooie dag gaat ze ook graag fietsen, wandelen en een boek lezen. Ook voor beeldhouwen is mooi weer handig omdat ze dan buiten kan beitsen, vijlen en schuren. Als ze over het beeldhouwen praat gaat ze helemaal glunderen. Voor haar beide zusters heeft ze een prachtig hart gemaakt. Dit heeft ze recht uit het hart en met heel haar hart gegeven tijdens een zusterweekend. Oh zo spannend dat moment van uitpakken, maar zo dierbaar.

De harten vind ik echt symbool staan voor Elisabeth, een (buur)vrouw die klaar staat voor iedereen, altijd een vriendelijke lach en een gulle gever. Wat Elisabeth ook aan het hart gaat is de onverdraagzaamheid, als ze iets kon veranderen aan de wereld dan zou het dat zijn. Mensen die elkaar iets denken te kunnen aandoen vanuit het geloof, daar wordt ze boos van. Mensen zouden meer naar de overeenkomsten en de positieve dingen moeten kijken dan naar de verschillen en de negatieve dingen. In elk geloof zitten zaken die je op allerlei manieren kunt interpreteren, maar dat is nog geen reden om mensen iets aan te doen of erger nog het leven niet te gunnen. Daarin ben ik het helemaal eens met haar.

Op de vraag welk dier zou je willen zijn volgt heel snel 'een hond', die is heel trouw, maar na wat langer te hebben nagedacht is de vogel een antwoord dat meer past. De vrijheid van een vogel, overal heen kunnen vliegen en toch vaak weer terugkomen op hetzelfde plekje. Zo ook bij Jan en Elisabeth in de tuin, daar kan ze heel erg van genieten samen met Jan die een echte vogelman is.

Een talent dat Elisabeth zou willen hebben is mooi schilderen, maar misschien heeft ze dat al zonder het te weten. We gaan gewoon dit jaar ook eens gezellig schilderen met elkaar en wie weet wat voor Picasso of Rembrandt er in je schuilt.

En diegene die denkt dat hij niet alle hoofdstukken kent uit het boek dat Elisabeth heet, wat bijna onmogelijk is aangezien ze een open boek is, mag gerust langskomen voor een bakkie. Maar iets wat nog bijna niemand weet (op het moment van schrijven van dit verhaal) is dat Yneke zwanger is van hun tiende kleinkind.

Bedankt voor het fijne openhartige gesprek Elisabeth (fijn dat je mijn buurvrouw bent).

Monique Fennis

EIGEN TAART IS GOUD WAARD

Na het succes van 'Heel Holland Bakt' hebben wij op zaterdag 13 april 'Heel Schraard Bakt' georganiseerd.

Zo'n vier weken daarvoor hadden we een oproep geplaatst in 'Terpnijs'. De aanmeldingen stroomden binnen en van de ruim 100 inschrijvingen hebben we na een aantal afvalrondes een selectie gemaakt van 12 enthousiaste kandidaten. Zij mochten in het dorpshuis hun bakkunsten laten proeven.

Rond 13:00 uur hebben de kandidaten hun baksels naar het dorpshuis gebracht waarna een kritische jury bestaande uit:

Geerie Falkena uit Longerhouw, zij is banketbakster bij bakkerij de 'Korenbloem' te Sneek; Thea van der Brug, zij is een hobby-baksters uit Schettens en Nynke van Abbema, ook uit Schettens, zij is kritisch publicist van oa 'Tsjerkefinster', de taarten heeft beoordeeld.

Om 16:00 uur was iedereen welkom om onder het genot van een kopje koffie de baksels zelf te proeven en te beoordelen. Daarna hebben we de winnaar bekendgemaakt.

Houk Bakker ging er met haar heerlijke advocaattaart vandoor met de **Gouden Pollepel** en het originele **HSB-SCHORT!!**

Namens de Utwykcommissie willen we alle bakkers bedanken voor hun enthousiaste inzet en voor hun heerlijke taarten.

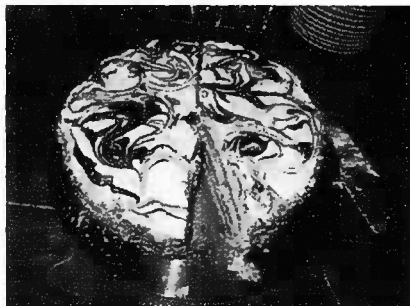
Eigen taart is goud waard! Als er mensen zijn die hun lekkere taartrecept willen delen dan graag het recept opsturen naar de redactie van 'Terpnijs': terpnijs@pieterbakker.eu.

Marianne Popma

Hier volgt de jurybeoordeling in willekeurige volgorde:

Harrie en Monique: Nette taart, **goed** van smaak, beetje klef maar niet dreech. Hartdecoratie = plastic = jammer.

Dutsy: Een **gouden** combi van smaken, caramel/banaan/slagroom, lekkerrr! Eenvoudig uiterlijk. Losse bodem - fijnere maling van kruimels.

Houk Bakker: - beetje droge cake - wordt goedgemaakt door combi likeur/koffie/chocolade - **mooi** afgewerkt met **lekkere krokante** nootjes en mooie **kleuren** - krullen bovenop! Goed te snijden. (Winnaar met een 9.)

Hieke: **Creatief** opgemaakt! Eenvoudige citroenkwardtaart opgemaakt met chocolade schors en schuimpjes (meringue).

Dutsy: Uiterlijk bedrog. Lijkt een gewone appeltaart, maar de smaak is zeer **ver-**

rassend!! Lekker met ananas. Appel = goed van smaak/zacht, beetje zurig. **TOP.** Tip: iets creatiever met uiterlijk...

Esther Andringa: **Netjes** gemaakt! Yoghurt/romige 'kwark' - smaak moeilijk thuis te brengen. Vruchten?? Kruimelige bodem, valt snel uiteen. Ook bodem wat smaakvoller? Met een ander koekje.

Loet: - Kleuren van Schraard = **origineel** - droge cake.

Elisabeth: Mooi opgemaakt. Smeuig **origineel/vernieuwend** lekkere smakencombi.

Anouk: De Mollebult, mooi gemaakt en **super creatief** - netjes. Combi chocolade/vanillecake. De vanillecake iets droog. Tip - in 4 lagen en dan om en om.

Gonnie: **Gezellige** opmaak, cake: droog maar **goed** van smaak.

Hermine: **Mooie** tulband met chocolade/kokos gedecoreerd. Mooie opstelling - etages. - Was nog warm, paaseitjes gesmolten... - **knapperige** korst, **lekker!** Moeilijk goed te beoordelen ivm temperatuur!!

Karin en Gerbrich: Feestelijke/muzikale taart! Uiterlijk **zeer origineel**. Erg zoet, sinaasappel erg aanwezig, zware cake. Smaakcombi niet helemaal in verhouding.

Nieuws van Excelsior

Excelsior heeft opnieuw van zich laten horen! Op 6 april werd de bronzen medaille behaald tijdens de Nationale Fanfare Kampioenschappen in Drachten.

Excelsior liet gerenommeerde orkesten achter zich en kreeg alle lof van de jury voor opvatting en muzikale uitvoering van het verplichte werk 'In Other Words' van Marco Pütz. Dit is een prachtig werk, met mooie lyrische delen, maar ook delen waarin veel van de technische vaardigheden gevraagd wordt. In het werk zijn zeer speciale slagwerkinstrumenten te horen. Er worden zelfs glazen ingezet voor een bijzonder effect.

In maart is Blazing weer gestart. Een aantal kinderen hebben zich opgegeven om o.l.v. Fenny Haagsma te onderzoeken of ze talent hebben voor het spelen van een blaasinstrument. Dit lijkt zo op het eerste gezicht veelbelovend!

Tijdens de ledenvergadering van Excelsior is Jan Zijlstra benoemd tot erelid van de vereniging. Jan is maar liefst 70 jaar lid en heeft als muzikant een geweldige ontwikkeling doorgemaakt. In de voorgaande jaren heeft hij bovendien bestuurlijke functies gehad, die er mede toe hebben geleid dat de vereniging zo bloeiend is als nu. Een zeer verdiende titel dus!

Op 16 juni begeleidt Excelsior de SSL-kerkdienst in de feesttent in Schettens. Daarnaast richt de blik van Excelsior zich de komende periode grotendeels op het kinder-

concert op vrijdag 21 juni. Dit wordt een zeer bijzonder concert, dat speciaal voor en met kinderen wordt gemaakt, maar ook heel leuk is voor volwassenen.

Tussen 29 juni en 6 juli komen de leden van Excelsior langs de deur om koeken te verkopen. De opbrengst kunnen we heel goed gebruiken voor aanschaf van instrumenten en bladmuziek.

Op 6 juli verleent Excelsior medewerking aan de herdenkingsceremonie in Exmorra. Het is dan 75 jaar geleden dat de Hudson is neergeschoten boven het IJsselmeer.

Meer weten? Volg ons via Facebook/Instagram of kijk op onze spiksplinternieuwe website www.excelsior-schraard.nl.

30 JAAR GELEDEN IN TERPNIJS: juli/augustus 1989

Rommelmart goed voor 1500 gulden/Op 21 juni trouwden Paul Bruggenkamp en Anke Valkema/Beppe Trijntje Hofstra yn sikehûs Harns en Karin Adema wer thús en Geurt v.d. Woude leit yn Snits/Hoorniste Petra Botma-Zijlstra slaagde aan het conservatorium in Zwolle met een negen en twee tienden: een unicum, dat na Jacob Slagter bij Friese hoornisten niet meer is voorgekomen/Fam. Heikens naar Sneek en Leeuwarden/Frou Sterkenburgh van de Wonserweg en haar dochter zijn voor een trip naar Amerika/Fetze Postma, 86 jaar, na de lappenmand weer op de fiets/Sjoerd v.d. Woude nieuwe coördinator dorps huis.

Tuintips voor Terpnijslezers

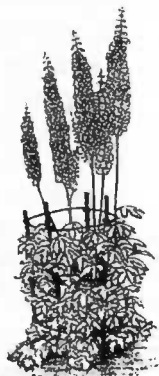

Terwijl ik dit schrijf is het heerlijk weer buiten, zonde om achter de computer te zitten eigenlijk, maar er moeten weer wat tips op papier en daar ga ik nu mee aan de slag. Dankzij dat heerlijke weer schiet alles uit de grond en uit de knoppen al valt wel op dat de koude nachten even de groei afremmen. Het sier appelboompje in mijn tuin is gewoonlijk binnen 1 week uitgebloeid maar bloeit nu al zeker 10 dagen. Langer genieten dus. Maar naast dat de planten mooi opkomen doet wat betreft het onkruid daar niet voor onder. Net als je denkt alles nu wel onder controle te hebben steekt dat vervelende spul de kop weer op. Winde, hondsdrif, zandraket, zevenblad en kleefkruid en daar kun je zelf vast nog wel wat aan toevoegen. Het blijft een strijd zonder winnaar maar geef de moed niet op!! Ik zie het maar als een ontmoedigingsbeleid, elk rondje door de tuin trek ik weer wat onkruid uit.

Dan nu de planten, alle hoge planten, en zeker die met dikke bloemknoppen zoals b.v. de pioenrozen, mogen wel een steuntje hebben, zet 3 stokken om de plant en verbind die met een stevig draad, zo houd je de plant in model en slaat de boel niet met de eerste storm tegen de vlakte. Klimplanten goed vastzetten, sommige clematissen hechten zichzelf, maar andere moeten even worden geholpen. Net als de klimrozen; er zijn maar weinig planten die zelfhechtend zijn, klimop en klimhortensia doen het op eigen kracht en ook de wingerd maar de rest eigenlijk niet. Die moet geleid worden.

Paeonia 'Sarah Bernhardt'

De voorjaarsheesters zoals b.v. Forsythia en sering kunnen als ze zijn uitgebloeid indien nodig nu wel gesnoeid worden. Wacht daar niet te lang mee, ze maken in de loop van de zomer al de nieuwe bloemknoppen voor volgend jaar aan.

En als we weer een zomer krijgen als die van vorig jaar, vergeet dan vooral niet om vaak te sproeien, geef rijk bloeiende heesters wat extra voeding dat levert je een mooie tuin. Om van te genieten; veel plezier.

B.L.

De taalsituaasje yn Skraard

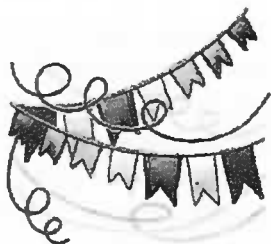
Even in pear wurdjes oer de taalsituaasje yn Skraard... Doe't wy hjir yn 1987 kamen, waard der meastentiids Frysk yn it doarpshûs sprutsen. Sa no en dan koene je Hollânsk, Biltsk en Stedsk hearre. No is dat hiel oars. It kin de lêste tiid sels barre dat der by gearkomsten en aktiviteiten yn ús doarp allinnich Hollânsk sprutsen wurdt. De Friezen verbrekke harren en dat moat dochs net. Sels hie ik tritich jier lyn fuortendaliks op it Frysk oerskeakelje moatten. Allinnich it praat net sa noflik at je der ôfgrysliek by neitinke moatte en in protte oersetse moatte út it Hollânsk. De Friezen kinne dy boppedat dochs wol ferstean. No fyn ik it al wat spitich dat ik it Frysk wol ferstean kin, mar dat it prate net sa rap giet. Miskien kin it him noch wat ferbetterje.

Eartiids waard der eins allinnich yn it skoalhûs en de pastorijsk Hollânsk sprutsen. Sels as de master of de dûmny Friezen wiene. Begjin fyftiger jierren wenne dûmny Bergstra yn Skraard. Syn memmetaal wie Frysk, mar yn 'e hûs praten hy en syn húshâlding Hollânsk, Dútsk en Maleisk. Albert Visser wenne doe yn it skoalhûs. De skoalmaster wie tige fryksinnich. Hy woe graach dat dûmny Frysk prate soe. Mar dat kealle swier, skreau Visser yn syn oantinkens oan Skraard. Hy hie te lang bûten Fryslân west. Grut wie de ferrassing doe't Bergstra de sneins foar Vissers ferhuzing nei Nieuweroord yn it Frysk preke. Dat hat de skoalmaster tige wurdarre.

Master Vissers memmetaal wie Frysk, mar hy prate mei syn húshâlding Oeriselsk. Syn frou wie in boeredochter út Den Hulst wei. Arend en Geesje praten mei de Skraarder bern Frysk fansels. Douwe en Marien wiene noch lytse jonkjes. Douwe hat letter op in masjinefabryk yn Snits it Frysk leard. Arend wennet no yn Dokkum. De beide bruorren prate Frysk sûnder lek of brek, mar mei-inoar skeakelje se noch hieltyd oer op it Oeriselsk. Sa wie de taalsosjologyske situaasje yn de húshâldings fan Bergstra en Visser tige apart. Mar wêr it my hjir foaral om giet is dat de Skraarders de Fryske taal yn eare hâlde moatte.

Pieter Bakker

Dorpshuis 'De Utwyk' Schraard

Slotdag 15 juni 2019

- op zaterdag 15 juni 2019
- 's middags wordt het familievolleybal gehouden
- opgave volleybal bij Tibor de Boer
tibordeboer@hotmail.com of 06-33103179
- na afloop van het volleybal even borrelen en dan
een gezamenlijke maaltijd om 18.30 uur (*patat, hamburgers, snacks, salades enz.*)
- aansluitend om 20.00 uur muziek DJ 'Baaltsie'
- Entreprijs: € 7,50 p.p. (*maaltijd en muziek*)
- Alleen maaltijd € 5,00. Alleen muzikavond € 5,00
- U ontvangt nog een opgave formulier

De Utwykcommissie

Kleedje

Waar gebeurd in de buurt van Schraard.

Met dank aan Jitske en Cor.

Het was hun eerste eigen huis.

Wat hadden ze in de zenuwen gezeten vanwege de vele kijkers toen het huisje te koop stond.

Schoongemaakt, bikken, deur naar de tuin, meer licht en... een houten vloer. Zó blij. Een bos boterbloemen op een oud kastje, met een spiegel werden het er twee. Een raam dat uitkeek over de weilanden van hun jeugd, toen wel eens verfoeid, omdat daar 'op de romte' altijd een harde wind woei, kromgebogen over het stuur op de lange weg naar huis.

Later zo'n heimwee naar die stille groene verte. En nu. Ze konden hun geluk niet op.

De zon scheen naar binnen, in de verte loeide een kna en tante zou komen. Niet lang had ze gezegd, want morgen ging ze binnen eten en die moesten straks in de week.

Tante was erg van de 'griene sjiippe'. Hiermee maakte ze korte metten met al het 'smoargens', in het voorjaar meer nog dan anders, zodat in die tijd zelfs haar thee wel eens naar groene zeep smaakte. Daarom werd er geboend door het jonge stel, glom het huisje en hij had nog wat bouwobstakels weggehaald, zodat tante niet haar haastige beentjes zou breken.

Na een uurtje lachten ze naar elkaar. Om wat tante had gezegd. Als een wervelwind was ze door het huisje gegaan. Die kale houten vloer, het was niet erg. 'Maar tante...' De zin kon niet afgemaakt. 'Geeft niks hoor.' 'Maar...' 'Hindert niks, er kan áltijd nog een kleedje over,' had tante hun verzekerd.

En daar zaten ze, in hun huisje weltevree.

Tante kwam uit een andere tijd. Geen kleedje op de houten vloer was armoe. Zelfs twee bossen boterbloemen konden dat niet goed maken.

'Hindert niks, er kan altijd nog een kleedje over' is sinds tantes bezoek een gevleugeld gezegde in de familie geworden.

Houk

Meester Visser

Onlangs verscheen *Mei nocht en wille wennen wy yn Skraard* van Albert Visser. Daarin zijn de stukjes gebundeld die hij van 2000 tot 2007 voor Terpnijs schreef. De tekst op de achterzijde van het omslag luidt als volgt:

Albert Visser (1925–2009) wie begjin fyftiger jierren goed trije jier baad fan 'e Skraarder skoalle. Nei dy tiid is it kontakt mei it doarp net ferlern gien. Sa hie Visser noch in lang skoft geregeld de foargong yn 'e herfoarme tsjerke. In beale ieu nei't er út it skoalhûs weigien is, dielde hy syn oantinkens oan it doarp yn ôfleveringen mei de lêzers fan it Skraarder Terpnijs. Yn it earst skriuwt er yn it Hollânsk, mar al rillegau giet er oer op it Frysk. Hy wit it doarpslibben yn 'e tiid fan de weropbou sa libben te beskriuwen, dat de anekdoate in mear algemiene betsjutting krijt. Syn opmerksumens, syn grutte belangstelling foar de meiminske en syn hystoarysk gefoel meitsje Visser ta in skriuwer dy't foar eltsenien, net allinnich yn eigen rûnte, eat te sizzen bat.

Het boekje kan kosteloos worden gedownload op www.kunstenwetenschap.nl. Een papieren uitgave is voor tien euro verkrijgbaar op Smidstraat 12. Het is ook mogelijk om te mailen naar mail@kunstenwetenschap.nl of te bellen naar 0517-531583. Bij versturen naar adressen buiten Schraard wordt € 3,48 portokosten in rekening gebracht.

30 jaar Meer Bewegen voor Ouderen

In 1987 werd dorpshuis 'de Utwyk' geopend. Een prachtig gebouw waar veel verenigingen, clubs, peuters en muziekcorps een onderkomen vonden voor hun vergaderingen en andere bezigheden. Dorpsbelang kwam op het idee om een gymgroep voor ouderen op te richten. Een paar bestuursleden, Jannie Hofstra en Liesbeth Zwart, bezochten de dorpsbewoners die daarvoor in aanmerking kwamen. Zeventien mensen hadden belangstelling en zo begon in 1988 de gymgroep voor ouderen. Elke dinsdag kwamen ze naar het dorpshuis voor het gym-uurtje met één keer in de veertien dagen Soos en Bingo.

Johan Kuiper werd en is nog steeds onze gymleraar. Op deskundige wijze brengt hij de leden in beweging, leuk muziekje en een grapje erbij, dat maakt het gezellig. Ook de attributen foamballen, hoepels, touwtjes, gewone ballen en stokken zorgen voor andere bewegingen en vaardigheden.

Elk jaar werd er aan het eind van het seizoen een uitstapje gepland. Dit jaar was het even anders. Op 19 maart vierden we in het dorpshuis dat de gymgroep 30 jaar geleden is opgericht.

We begonnen met een half uurtje gym. Daarna was er natuurlijk koffie/thee met gebak. Bingo was deze keer bijzonder. F. Reitsma las een komisch verhaal voor, waarin getallen zaten verstopt. Door het spannende verhaal werd onze alertheid op de proef gesteld! Ondergetekende had een verslag op rijm gemaakt over de afgelopen 30 jaar. Als dank voor zijn jarenlange geweldige inzet werd Johan Kuiper een sculptuur, gemaakt door de glasblazer, aangeboden en voor mevrouw Kuiper waren er bloemen. Daarna was het tijd voor de oud-Hollandse spelen. In groepjes van vier werd er enthousiast gestreden voor de meeste punten. Intussen had Johan de Boer de tafels klaargezet voor de broodmaaltijd. Na de inspanningen was het heerlijk om ontspannen te genieten van al het lekkers dat Johan had klaargemaakt. De leden die het afgelopen jaar de meeste bingo's hadden gehaald kregen een prijsje.

*Dit jaar geen uitstapje maar een feestje in 'de Utwyk'
We vierden het 30 jaar bestaan, dat is uniek
Met negentien leden en vier gasten mochten we dit beleven
In gezondheid doorgaan, dat is ons streven!*

Ruurdje Postma

Een verlate felicitatie van de redactie van Terpnijs voor Johan Kuiper. Hij werd op 28 maart 75 jaar.

Uit de dorpsgeschiedenis

In het *Bolswards Nieuwsblad* van 12, 15 en 22 augustus 1952 verscheen het verslag van de reis die de Groningse student P. Zuidema precies honderd jaar eerder naar zijn broer A. Zuidema maakte. Deze broer was predikant in Schraard. Toen de theologiestudent vanuit Longerhouw ons dorp naderde, liep hem een man met pet en sigaar tegemoet. De man groette niet terug, maar kwam hem wel achterna. Misschien heeft die zwijgende persoon een borreltje teveel gedronken, dacht hij nog. Maar-nee. 'Vrienden, wie was dat? – Dat was – niemand anders dan mijn broer, de dominee van Schraard, die mij verrassen wilde.' Een oubollige grap dus waar wij na bijna tweehonderd jaar nog steeds niet om kunnen lachen. Het enige dat de student Zuidema in ons dorp opviel, was dat er een kerk, een pastorie en een school stonden. Veel meer schreef hij niet. Tijdens zijn verblijf van ruim drie weken bezocht hij met zijn broer enkele dorpen in de omgeving. Die leverden de student meer stof op al gaat het ook hier vooral over kerken en pastorieën. Tijdens de terugreis kwam hij met de schuit langs Hennaard. Daar hing in de poort van een 'boereplaats' een zonnewijzer die in hoge mate zijn belangstelling wekte. De zoon van het huis had het instrument op basis van boekenstudie vervaardigd. 'Door zijn veel lezen was hij evenwel in zijn verstandsvermogens gekrenkt.'

* * *

Over de Schraarder schoolmeester Jan Kuiper schreef ik vorig jaar een artikel. Onlangs reageerde een kleinzoon van het vroegere kamerlid Hessel Posthuma daarop. Kuipers dochter Margje, die in 1896 in het Schraarder schoolhuis is geboren, trouwde op latere leeftijd, na het overlijden van haar vader, met de politicus. De kleinzoon beschreef haar als een liefdevolle stiefmoeder en oma. Verrassend om ineens een levend beeld te hebben van iemand die ik alleen uit het archief kende.

Posthuma was lid van de Christen Democratische Unie. Jan Kuiper kende hem waarschijnlijk. Zijn eigen opvattingen lagen dichtbij die van de unie. De aanhang van de links georiënteerde partij bestond uit orthodoxe protestanten. Na de oorlog is de unie in de Partij van de Arbeid opgegaan. Meer orthodoxe hervormden, zoals bijvoorbeeld Buskes en

Jan Kuiper

Miskotte, sloten zich bij de socialisten aan. Bij synodebesluit was het sinds 1936 aan gereformeerden verboden lid te worden van de linkse unie.

* * *

De werkdrijf van Jan Kuiper grensde aan het ongelooflijke. Hij schreef veel artikelen en een flink aantal dikke boeken, was actief in het politieke leven en stond daarbij de hele dag voor de klas. Hij moest vijftig leerlingen van verschillende leeftijden lesgeven in het ene lokaal dat de oude school bezat. Helaas betaalde hij een zware tol. Op 10 juli 1902 werd Kuiper opgenomen in de psychiatrische inrichting Dennenoord te Zuidlaren. Eind van dat jaar kreeg hij verlof, dat enkele keren verlengd werd, tot hij op 23 juni 1903 als hersteld is ontslagen.

Toen ik met Jan Kuiper bezig was, ontdekte ik toevallig dat Marijkes in Paesens geboren overgrootmoeder Aafke Bos op 13 september 1901 in Zuidlaren is opgenomen. Zij overleed daar op 7 april 1903. Bij de begrafenis was niemand van buiten de inrichting aanwezig. Dat was daar in die tijd heel gewoon. Wij hebben de prachtig gelegen begraafplaats twee keer bezocht zonder toen dit verhaal te kennen. Bij een recent derde bezoek konden wij het graf bij benadering localiseren. Jan Kuiper en Marijkes overgrootmoeder waren dus gelijktijdig in Zuidlaren. Mannen en vrouwen woonden weliswaar gescheiden, maar het is heel goed mogelijk dat ze elkaar tijdens de 'vrije wandeling' of anders tijdens de verplichte kerkdienst op het terrein van de instelling hebben ontmoet.

* * *

Nog maar kort woonden wij in Schraard toen een dorpsgenote het plan opvatte een cursus schilderen in het dorpshuis te verzorgen. Daartoe had zij Monique Sluyter uitgenodigd om als naaktmodel te poseren. Een enkeling was het er kennelijk niet mee eens. Volgens een bericht in de *Leeuwarder Courant* zou het bloot bij de dorpelingen aanstoot hebben gegeven. Bij wie weet ik nog steeds niet. Het was een relletje dat de gemoederen in ons vredige dorp, voor zover ik weet, nauwelijks bezighield. Toch kwam zelfs een radioverslaggever op bezoek. De beheerder van het dorpshuis nam een bemiddelende rol op zich. Hij had zijn licht opgestoken en toonde begrip voor de bezwaarden maar toch ook voor de amateurschilders: 'In het bestuur van de beheerscommissie zit iemand die in Amsterdam heeft gewoond, en die zegt dat het kunst is.' Vanwege het bloot werd vermoedelijk een adempauze voorgesteld. Er zou nog over vergaderd wor-

den. Over Sluyter hoefde niemand zich zorgen te maken, want zij had kort daarna ongekend succes in Italië.

Het lijkt mij achteraf het meest waarschijnlijk dat krant en radio op zoek waren naar de bevestiging van het idee dat op het platteland 'achterlijke toestanden' heersten. Mijn indruk van de oude garde in ons dorp is echter dat zij rustig en vast was in haar opvattingen en levenswandel. Opwinding was er niet gauw. In deze overgevoelige tijden kan menigeen een voorbeeld aan hen nemen. Mogelijk had iemand een goede reden om niet gelukkig te zijn met de gang van zaken.

* * *

De kwestie rond het naaktmodel in het dorps huis doet mij denken aan de lotgevalen van mijn oom Sander. Vanaf jonge leeftijd was hij als buitenlands kind opgegroeid bij een zwaar bevindelijke gereformeerde pleegmoeder. Net als mijn grootvader had hij belangstelling voor schilderen. Het was dus niet zo vreemd dat hij zich aanmeldde bij de Akademie voor Beeldende Kunst. Na verloop van tijd drong bij de pleegmoeder het gerucht door dat er zich op die akademie blote juffrouwen bevonden. Zij is toen samen met haar bevindelijke broer poolshoogte gaan nemen. En jawel, dat wat voor onmogelijk gehouden werd, was toch waar. Mijn oom moest zijn opleiding onmiddellijk staken.

Om toch nog iets scheppends te doen is oom Sander meubelmaker geworden, waarvoor hij overigens een aanzienlijk talent bezat. Helaas kreeg hij kinderverlamming waardoor ook deze loopbaan een voortijdig einde nam. Daarna ging hij zich bezighouden met zakelijke transacties op een bedenkelijk laag niveau. Zo exploiteerde hij een volgepropt turkenpension en verhandelde hij grote hoeveelheden nepmedicijnen die hij uit het land van zijn vroege jeugd importeerde.

* * *

Mijn grootvader was een zeer matige amateurschilder. Toch zwierf hij een paar jaar al schilderend rond. In die tijd maakte hij een portret van een burgemeestersdochter. Aangezien de vader het niet kocht en hem van zijn erf joeg, hing hij het thuis in Budapest zelf aan de muur. Mijn grootmoeder drapeerde later een doekje voor het nogal uitgesproken decolleté. Zelf heb ik het nooit gezien, maar mijn moeder zei me eens dat dit schilderij het beste is dat hij ooit gemaakt heeft.

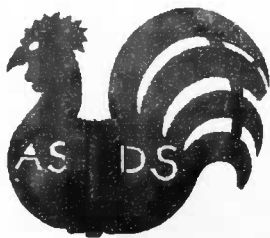
Pieter Bakker

Anneke, Steffen en heit Anne Elgersma aan de Zuiderlaan eind jaren dertig

Het kerkje in het Smidstraatje met er voor een stukje bouw

In de vorige aflevering van *Uit de dorpsgeschiedenis* werd beschreven hoe het haantje van de toren bijna op het hoofd van de organist terecht was gekomen. Uit een reactie van Jan Hofstra vanuit de Stommeermolen te Aalsmeer blijkt dat enkele jaren eerder het haantje al eens van de toren was gevallen. Hij schreef Pieter Bakker het volgende:

Over de val van het haantje van de toren kan ik je meer vertellen. Het was Koninginnedag 30 april 1983 en de vlag stond daarom op de toren. Ik was in de middag molenaar Sierkstra gaan helpen met een timmerklusje aan de koren- en pelmolen van Witmarsum. Op de terugweg zag ik dat de vlag was ingehaald. Het bleek dat Jap Strikwerda die dag toch nog vrij onverwacht was overleden. Jap (Jacob) was de vader van Jap-Yeme. Folkert Boersma vond het ongepast om dan nog met de vlag uit te staan en probeerde hem in te halen, maar omdat de wind in de verkeerde hoek zat bleef de vlag in de haan hangen. Bij het weer omhoog halen van de vlag nam deze de haan mee waardoor deze naar beneden kukelde.

Een paar dagen later kreeg ik Steffen de Jong aan de deur met de vraag of ik de haan weer op de toren wilde zetten, want ze wisten dat ik geregeld met Oud en Nieuw iets op de toren had gezet. Ik zei: 'breng hem maar even', maar die vlieger ging niet op. Ik moest hem zaterdagochtend bij Folkert Boersma komen halen, want ze wilden me dan aan een touw vastbinden. Die zaterdag aangekomen bij Folkert Boersma zag ik dat het om een heel oud stuk gevlochten paktouw ging, waar je waarschijnlijk meer last dan genot van zou hebben. Bij de kerk aangekomen moesten ze de sleutel te voorschijn halen en gaven ze vast de haan aan mij. Ik ben toen snel naar boven geklommen en voordat de mannen boven waren had ik de haan er al op. Ik moest trouwens wel op mijn tenen staan om dat voor elkaar te krijgen. Als je er bent is alles veel groter.

Jan Hofstra

De toren van Schraard heeft het een tijdje zonder haantje moeten doen. Siemen Siemens maakt een replica die in 1993 is geplaatst. Op 1 januari 1990 maakte Ank van de Peijl een gedicht over de haanloze toren en het draailicht dat met oud en nieuw op de plaats van de haan was verschenen. De geschiedenis vermeldt niet wie daarvoor verantwoordelijk was...

Oorzaak en gevolg

*Onze haan op de toren
houdt het nu voor gezien
wil meer in het leven
wegvliegen misschien.*

*Hij wordt beroerd van 't draaien
wil ordinair wel eens kraaien
lekker scharrelen in de wei
met veel kippen erbij.*

*Wil als z'n gevederde broeder
lekker hanig doen, dat loeder
hij wil weg van de kerk,
verveelt zich daar dood.
Oh, wat heeft hij genoeg
van dat staan op een poot.*

*Waarom zult U zeggen, is die haan zo gestoord.
Wel eens van een draailicht op 't kerkdak gehoord?*

Siemen Siemens met de oude torenhaan en in zijn handen de replica

Siemen Siemens en Jan Hofstra die de replica van de oude torenhaan plaatste

SKRAFARI

Schraard op Safari

Op 4, 5 en 6 juli gaan we op Skrafari

Tuurlijk, wij mensen wonen met z'n 150-en gezellig in Schraard, maar in en om ons dorp wonen nog veel meer zoogdieren. Trouwens, ook nog heel wat ongewervelden en geleedpotigen. Denk aan de reeën, de ratten, de kikkers, de katten, de sweltjes, de swanen. Ze rennen, ze zwemmen, ze rollen, ze dollen, ze fladderen, ze badderen, ze sluipen, ze kruipen en horen net als wij elk uur de torenklok slaan. Kortom, wie goed uit z'n doppen kijkt kan in en om ons dorp nog heel wat zien. Hoog tijd om samen op Skrafari te gaan. Dus pak je verrekijker, leg je schepnet over je schouder en ga mee op stap, op zoek naar de big five. Start de landrover. Freek Vonk, here we come.

Fan it bûthúsbankje

Sa koart nei 4-5 maaie kaam fan alles by my boppe oer 40-45 en doe't ús bankje yn 'e Rige by Penjum stie. Dat dêr jûns wolris in healoere Joaden op sieten wie bysûnder. Heit en mem Herz sieten ûnderdûkt yn in keammerke boppe en mochten jûns yn skuorre en bûthús omstappe. Dochter Sylvia (17) kaam doe't har âlders wer by ús wei wiene. Dy har reis nei Tsjom wie bysûnder. De kustwacht koe troch de Rige komme en de S.D. en de Grûne P. wiene ek faak ûnderweis. Dat se feilich oerkamen gong sa:

Foar it ferfier soarge dokter Schuiling fan Wytmarsum mei syn fêste help Simon Lemstra (kûpontsje waard hy neamd om syn wurk by it 'Ziekenfonds'). Simon syn holle siet yn 'ferbân mei beisop'. Hy like swier ferwûne te wêzen. Dokter, kenber oan 'e 'Esculaap' foar it autorût, soe him nei it sikehûs bringe en syn âlders (de Joaden achter yn 'e auto) moasten mei omdat Simon yn libbensgefaar wie. Mochten se oanhâlden wurde, ja wat dan. Foarby Hitzum stie de Grûne Polizei en moasten se stilhâlde. It rût by Simon kaam del en dokter koe yn it Dútsk oanjaan hoe slim at it wie en hoe grut de haast wie. En wat sei dy mof: 'Weck!!!' En wy weck, sei Simon letter, en se kamen feilich yn Tsjom. De weromreis koe net wer oer Hitzum mar de mannen kamen feilich yn Wytmarsum.

Hoe't it de Joaden fierder fergong is in ferhaal apart, miskien foar oare kear, en ek dat fan dochter Sylvia. Dy kaam nei har âlders by ús ûnderdûkt en waard freondinne mei myn suster Rinkje. Dy neamde letter har âldste dochter Jantje, nei ús mem, en Sylvia as twadde namme. Sylvia's âlders oerlibben 40-45 net en de skiednis fan Sylvia giet nei dy tiid oer Ingelân en Israël nei Denver, Colorado. Wat in bûthúsbank al net yn oantinken bringe kin...

Mei de groetnis 'Ut 'e Rige'

H.D.B.

Hannelshuzen en komelkers

Dat yn de foarige ieu yn Skraard folle mear drokte wie as no docht bliken út de mannichte 'hannels'-huzen en komelkers dy't warber wienen. In oersjoch dêrfan út it boekje *Hûndert jier Skraard en Skraarders oant 2000* fan Hindrik Bakker is hjir oernaam.

'Hannels'-huzen

Wûnserwei nû. 3:

Molktaperij, krudenierswinkel, ridende wein: C. en A. Bruïnsma.

Skoallestrjitte nû. 1:

Hannel en reparasje radio's: H. Westra.
Hannel en reparasje fytsen en hannel yn boere-geriifark: J. Westra. De mem waard Bûter-Tryntsje neamd om't se bûter ferkocht.

Skoallestrjitte nû. 4:

Hannel yn eigen makke weinen, kroaden, skriktriedpeallen, izeren hikken. Letter mei stipe fan agintskip Miedema: weinen en transporteurs en oar lânbou-ark: Sk. de Haan en soannen.

Skoallestrjitte nû. 10:

Skipslieren: J.Y. Strikwerda.

Doarpsstrjitte nû. 1A:

Bôlekoerrinner: Wiebe Visser.

Doarpsstrjitte nû. 15:

Putsjebedriuw: O. Haakma.

Doarpsstrjitte nû. 19:

Peteroalje: Wiebe Visser.

Doarpsstrjitte nû. 19:

Krudenierswinkel: Joh. de Boer.

Doarpsstrjitte nû. 23:

Krudenierswinkel: O. en A. Lemstra.

Doarpsstrjitte nû. 25:

Postkantoar en tabak: P. van Tuinen.

Doarpsstrjitte nû. 22:

Timmersaak en krudenier: Sj. en Beitske van der Weide. Sjoerd wie ek noch frachtfarder. In skiphús wie achter hûs yn 'e Skraarderfeart.

Doarpsstrjitte nû. 20:

Bôlekoerrinster: Hylkje Brouwer.

Doarpsstrjitte nû. 18:

Klompehannel: Ts. Wispelweij.

Doarpsstrjitte nû. 12:

Heahannel; letter putsjebedriuw: K. Koster

<u>Doarpsstrjitte nû. 10:</u>	en dêrnei meervalkwekerij: D. Kooistra. Potten en pannen: âlde Koba (mem Tj. de Haan). Slachterij: W. de Boer. Krudenierswaren: Joh. de Boer. Krudenierswaren: IJ. de Boer.
<u>Doarpsstrjitte nû. 8:</u>	Postagintskip: J. Admiraal. Postagintskip: Tine Breimer.
<u>Doarpsstrjitte nû. 6:</u>	Timmersaak: Sybren Nauta. Timmersaak: Hotze Nauta.
<u>Smidstrjitte nû. 3A:</u>	Autoferhierbedriuw: A. Jorritsma.
<u>Smidstrjitte nû. 5:</u>	Doarpssmid, kachels, fytsen: fam. Van Tuinen, tydlik fam. Swart. Tydlik yn 'e smidte in hokje foar sigaresaak 'De Rokende Moor'. Yn it lêste oarlochsjierr wie hjir 'De Gaarkeuken'. De doarpstelefoan wie by fam. Van Tuinen yn 'e gong.
<u>Smidstrjitte nû. 7:</u>	Krudenierswinkel en peteroalje: Joh. de Boer.
<u>Smidstrjitte nû. 11:</u>	Krudenierswaren en brânje: A. Buwalda.
<u>Smidstrjitte nû. 13:</u>	Túnsieden: S. Heinsma.
<u>Smidstrjitte nû. 19:</u>	Ien dei yn 'e wike kapperssaak: J. Peters,
Wytmarsum.	
<u>Smidstrjitte nû. 23:</u>	Krudenierswaren: Fetze en G. Hoekstra.
<u>Smidstrjitte nû. 29:</u>	Slachterij: Sjouke Boersma. Slachterij: D. Eekma. Slachterij: W. de Boer.
<u>Smidstrjitte nû. 16:</u>	Bakkerij en kofjehûs mei trochreed foar hynders: H. Breimer. Bakkerij: J. Breimer. Bakkerij: D. Brinksma. Bakkerij: J. Kooyenga. Bakkerij: A. Bergsma. Kâlde bakkerij: H. Alkema. Merkhannel bakkerijguod: S. en S. Reitsma.
<u>Smidstrjitte nû. 18:</u>	Krudenierswaren, peteroalje en biezemrys:

<u>Smidstrjitte nû. 14:</u>	K. Molenmaker. Skildersbedriuw: J. Glazema. Skildersbedriuw: J. Zijlstra.
<u>Smidstrjitte nû. 12:</u>	Utgjouwerij: P.I. Bakker.
<u>Oasterleane nû. 4:</u>	Houthannel: R.P. de Boer.
<u>Oasterleane nû. 5:</u>	Molktaperij: Sj. de Haan. Bijehâlderij en timmerwurk: Ts. de Haan.
<u>Suderleane nû. 14:</u>	Fytsmakkerij: R. Politiek. No skarrelaaien: fam. C. Visser.
<u>Suderleane nû. 12:</u>	Pensjon: A. Visser. Bar-discotheek: G. Runhaar.
<u>Suderleane nû. 8:</u>	Timmerbedriuw en klompehannel: H. Runia.
<u>Suderleane nû. 2:</u>	Blommehannel 'Sjalom': frou Schavemaker en letter Greet Tool, ek blommen.

Trije bijehâlders soargen foar huning yn it doarp: Tj. de Haan, C. de Haan en R. Politiek.

Douwe F. Elgersma boude griente by de âlde tramdyk. Syn koal bewarre hy yn it âlde hûs dat sloopt is.

Komelkers

Wûnserwei nû. 3: Achter de winkel yn it grutte hok waarden kij molken troch Durk Molenaar, L. Jorritsma en F. Wiersma. Y. de Haas hâlde dêr yn 'e 70-er jierren droech fee en dêrnei krige it bûthûs in oare bestimming.

Wûnserwei nû. 5: Men kin en fynt it steanplak sels net mear. It spultsje dêr't Auke Rienstra kij molk en in hynder hâlde foar de molkrit nei Boalsert. Siebe Heinsma buorke dêr ek.

Skoallestrjitte nû. 2: De romte wie der en as dêr kij molken binne dan wie it troch Jac. Bosma en Rein Visser.

Skoallestrjitte nû. 4: Hjir is it wis dat famylje G. Hofstra buorke en feehannel hie foar't se nei de Suderleane gongen.

Skoallestrjitte nû. 1: 'De Ald Flucht' is troch Sjoerd en Hinke Sterkenburgh bewenne en bebuorke, dat der moatte ek kij molken wêze. Sjoerd wie ek molkrider. Tseard de Haan naam it letter fan him oer.

Doarpsstrjitte nû. 12: De âlde heaskuorre tsjinne foar heahannel yn 'e 19de ieu. Fee waard dêrneist halden yn 'e tiid fan Rein Visser en earder troch Roel Huisman.

Doarpsstrjitte nû. 25: It bûthús is der noch, mar wa molk dêr kij? Famylje W. Burghgraef wenne yn it hûs en sil der grif fee hâlden hawwe.

Doarpsstrjitte nû. 27: Fan famylje Boersma binne wy wisser. Dat der kij wiene witte wy noch en skiep om 'e doar binne dêr noch.

Smidstrjitte nû. 12: De foarein stiet noch as wenhûs mar de pleats fan Sj. Sterkenburgh brânde yn 1958 ôf, in stik skiednis efter littend.

Smidstrjitte nû. 3: Famylje Douna hie it bûthús en de heaberging noch wol mar fee wie dêr earder doe't J. Reitsma en F. Postma dêr wennen. En Tseard Boschma buorke dêr earder.

Smidstrjitte nû. 13: Doe't Siebe Heinsma en Simon Baarda oan 'e feart wennen, no it hûs fan Tseard en Hieke, wie der in hok op 'e feartskant. Se hâlden wat jongfee en bargaen op in plak dat wy ús as feeberging min foarstelle kinne.

Smidstrjitte nû. 31: Fetze Elgersma hâlde ek alris ien of twa kij by wat earder de pastorijs wie.

Suderleane nû. 2: Mooglik is de bûthúsflier der noch as ûnderlaach mar Willem Wynia hâlde dêr kij. Germen de Boer ek, dy helle it gers thús mei de hûnekarre. Fetze Nauta molk dêr earder en sutele de molke út mei jok-en-amer. Letter wenne er mei Joukje op it heuveltsje.

Suderleane nû. 12: Hjir is buorke troch de famylje G. Hofstra en dêrfoar troch W. Burggraaf. Mar grif folle mear, want it wie ien fan de âldste buorkerijen fan Skraard.

*Sa by de tiid lâns wie't wol wat
wat mannichien al net belibbe yn dit gat
en wa't dêr berne is en wenne hat
fûn hjirby wat werom en dat wie dat.*

AGENDAGENDAGENDAGENDAGENDAGENDAGENDA

- 2 mei Verkiezingen EP
15 juni Slotdag met familievolleybal
4, 5 en
6 juli Dorpsfeest
6 juli Ophalen oud papier door Excelsior
6 sept. Inleveren kopij Terpnijs, Smidstr. 12 of
terpnijs@pieterbakker.eu
7 sept. Ophalen oud papier door Excelsior
-

COLLECTE HARTSTICHTING 2019

*Wat gaat de tijd toch vlug,
alweer een jaar voorbij.
Het is maar een zucht,
maar het weer maakte ons blij.
Het was goed te doen,
veel zon en harde wind.
Maar de mensen waren goedgezind.
En voor een **Collecte** als de **Hartstichting**
heb je alles wel voor over.
En dit jaar 20 euro meer als **vorig** jaar.
Alle gevers hartelijk dank.
Samen kunnen we hart- en vaatziekten verslaan.
Dit jaar opgebracht € 145,78.*

Met vriendelijke groeten van
Fimmie Sterkenburgh-Stapenséa

